

Programsensorrappport for spesialpedagogikk ved Universitetet i Bergen.

Programsensor: Per E. Garmannslund, dosent Phd i spesialpedagogikk
ved NLA høyskolen.

Bestilling/problemstilling for evaluering:
Vurdere sammenhengen mellom dei to studieplanane for BA og MA i
spesialpedagogikk.

Innhold

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Bachelor.....	4
1. semester:.....	4
SPED100 Innføring i spesialpedagogikk (15 stp)	4
PED112 Pedagogiske perspektiv på læring (15 stp)	4
2. semester:.....	5
SPED101 Språkutvikling (15 stp).....	5
PSYK114 Utviklings, kognitiv og biologisk psykologi (15 stp)	6
3. semester:.....	7
SPED102 Observasjon, kartlegging og tiltak i spesialpedagogisk praksis (15 stp)	7
PSYK207 Læring og atferdspsykologi (15 stp)	7
4. semester:.....	8
SPED211 Lese- og skrivevanskar (5 stp)	8
6. semester:.....	9
SPED200 Profesjonstenking - lovverk og etikk i teori og praksis (15 stp)	9
Master	10
1. semester:.....	10
SPED311: Spesialpedagogisk grunnlagstenkning (15 stp)	10
SPED313: Systemarbeid og kartlegging (15 stp).....	10
2. semester:.....	11
SPED314: Spesialpedagogisk rettleiing i teori og praksis (10 stp).....	11
Oppsummering og konklusjon	13

Innledning

Arbeidet sees i sammenheng med forrige programevaluering (2021), som ble gjennomført av førsteamanuensis Stine Vik. I konklusjonen står det:

«Enkeltvis framstår de forskjellige emnene i Bachelorprogrammet i spesialpedagogikk som gjennomarbeidet og av god faglig kvalitet. Utfordringen er imidlertid å skape sammenheng mellom de ulike emnene i programmet slik at studiet framstår som en helhet med en tydelig progresjon som gjenspeiles i eksamensformer, emneinnhold og formidling av spesialpedagogikkens samfunnsrelevans. Per nå er den største utfordringen å forene tidvis sprikende og motsigende perspektiver som kommer til uttrykk i de ulike emnene.»

Bestillingen fra fagmiljøet ved UiB sees i sammenheng med dette og er som følgende:

- Vurdere sammenhengen mellom dei to studieplanane for BA og MA i spesialpedagogikk.

Denne evalueringen vil derfor ha følgende fokusområder i denne rekkefølgen:

- Sammenheng og progresjon mellom faglig innhold i emnene i bachelor og master i spesialpedagogikk
- Sammenheng og progresjon fra BA til MA
- Samfunns- og arbeidslivsrelevans

Programevalueringen 2021 virker å ha hatt hovedfokus på emnene i det første året ved bachelorstudiet. I denne omgang er derfor fokuset særlig på studieplanens 2. og 3. året i bachelorprogrammet og 1.år i masterprogrammet. Arbeidet med evalueringen er gjennomført januar og februar 2023.

Evalueringen er gjennomført ved gjennomgang og vurdering av emnene i bachelorprogrammet 1.-3. semester, samt SPED211 i 4.semester, SPED200 i 6.semester, første år (7.-8.semester) i masterdel av studiet. Følgende er tatt i betraktning i gjennomgangen: Faglig innhold og relevans, faglig progresjon og sammenheng, samfunns- og arbeidslivsrelevans.

Kilder

Følgende kilder har blitt benyttet i arbeidet med evaluering:

Programplaner og emneplaner bachelor og master i spesialpedagogikk ved UiB. Emner som er rene metodeemner, EXPHIL og bachelor- og masteroppgave er, med bakgrunn i bestillingen, ikke inkludert i vurderingen.

I tillegg er det foretatt sammenligning av emnesammensetting og enkelt emner opp mot tilsvarende program og emneplaner i spesialpedagogikk ved UiO og UiA.

Bachelor

1. semester:

SPED100 Innføring i spesialpedagogikk (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Målsetjinga for emnet er å gje ei brei innføring i det spesialpedagogiske fagfeltet og gje studentane kunnskap om og forståing for spesialpedagogikken sitt virkeområde. Det blir fokusert på å gje studentane innsikt i spesialpedagogikken si forankring i samfunnet og korleis dette har endra seg i eit historisk perspektiv. Emnet skal vidare gje studentane kunnskap om ulike tilstandar som gir læringsutfordringar. Med utgangspunkt i barnehagen og grunnopplæringa sitt mandat vil det og verta fokusert på å gje studentane innsikt i sentrale omgrep som normalisering, førebygging, tidleg innsats, inkludering og tilpassa opplæring, både på individ og systemnivå. Studentane vil også få innsikt i lovverk og sentrale styringsdokument med relevans for det spesialpedagogiske fagfeltet.»

Vurdering:

Emnet virket godt oppbygd med relevant faglig innhold. Samtidig er det et tydelig søkelys på elevens vansker og utfordringer. Ord som «særskilde opplæringsbehov» og «barn og unge med ulike læreføresetnader» setter et klart søkelys på barn og unge som strever i og med skole/opplæring, dvs. et individperspektiv. Søkelys på skolen og ansattes kompetanse og holdninger, dvs. systemperspektivet, er i stor grad fraværende i læringsutbyttebeskrivelsene.

Anbefaling:

Det bør inn læringsutbyttebeskrivelser som fremhever spesialpedagogisk hjelp og spesialpedagogiske tiltak og virkemidler på et systemnivå. Disse kan med fordel kobles mot tilpasset opplæring, tidlig innsats og en universell tilnærming.

PED112 Pedagogiske perspektiv på læring (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Emnet gjev ei grunnleggjande innføring i læring og læringsteori sett i eit pedagogisk perspektiv. Spørsmål omkring kunnskapsoverføring og kunnskapsutvikling blir tematisert og problematisert frå ulike teoretiske vinklar. Det blir lagt særleg vekt på å sjå læring i eit sosialt og kulturelt perspektiv. Emnet drøftar også historiske og kulturelle variasjonar i synet på sosialisering og

oppseding. Læring blir også relatert til verktøy som me nyttar oss av når me lærer, primært skriving.»

Vurdering:

Emnet har et allmennpedagogisk utgangspunkt med vekt på læringsteori og læreprosesser. Dette henger godt sammen med emnet SPED100, siden et viktig opphav for spesialpedagogikk er nettopp barnet/elevens muligheter for opplæring, danning og sosialisering. Læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) er ellers generelle og gir i seg selv ingen pekepinn på i hvor stor grad ulike teoretiske tilnærminger til læring vektlegges, ut over «læringsprosesser sin relasjon til sosiale og kulturelle forhold» og «kunnskap om sentrale læringsteorier». Hvilken plass nyere læringsteori, for eksempel sosial-kognitiv teori og ulike perspektiver på selvregulert læring og selvregulering, får i emnet kan ikke vurderes ut fra emnets LUB.

Anbefaling:

Det kan vurderes om emnets LUB i noen grad kan peke på nyere perspektiver som er i front av ulik psykologisk og pedagogisk forskning.

2. semester:

SPED101 Språkutvikling (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Målet med kurset er at studentene skal utvikle ein solid kunnskapsbase for å forstå normal språktileining. Kurset vil også gje studentane ein teoretisk bakgrunn for å kunne beskrive språk.

Kurset vil gje ein introduksjon til sentrale omgrep i anatomi og fysiologi, lingvistik og fonetikk som er relevante for utvikling av språk og tale, og for språk- og talevanskar.

Etter avslutta kurs vil studentane ha grunnleggjande kunnskap innan lingvistik og fonetikk. Vidare vil dei vere i stand til å nytte denne kunnskapen til å forstå og analysere menneskeleg kommunikasjon. Studentane vil også få ei grunnleggjande innsikt i ein- og fleirspråkleg språkutvikling.»

Vurdering:

Emnet virket godt oppbygd med relevant faglig innhold. Utvikling av språkforståelse, ferdigheter og tale er en av barnet første store læreprosesser. Disse henger også tett sammen med utvikling av hjerne, intellekt og selvet. Emnet er derfor et viktig grunnlag for å forstå spesialpedagogisk hjelp når det gjelder å legge til rette for utvikling av språkferdigheter og forebygge språk og talevansker hos barn. Emnet vil også være viktig innføring for studenter som senere tenker en spesialisering og fordypning i retning av logopedi. Det må likevel bemerkes at, slik denne programsensoren ser det,

representerer i emnet en økning i vanskegrad som kan fortone seg noe bratt fra 1. til 2. semester i studiet.

Anbefaling:

Vurdere emnets plassering i studiets forløp, om det bør tilbys i et senere semester.

PSYK114 Utviklings, kognitiv og biologisk psykologi (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Emnet skal gje studentane ei innføring i psykologifaget sitt biologiske og kognitive fundament, kombinert med utviklingspsykologi. Emnet tek sikte mot å gje eit første grunnlag til forståing av åtferd hos menneske og dyr. Studentane vil gjennom dei tre hovudblokkane i emnet verte kjende med psykologien sitt biologiske og kognitive fundament. I tillegg vil dei få kjennskap til sentrale teoriar om og metodar i studiet av menneskeleg utvikling.

Biologisk psykologi skal gje studenten ei grunnleggjande forståing av nervesystemets oppbygning og funksjon, korleis hjernen produserer åtferd og kommuniserer med andre organ. Sentrale fenomen som læring, hugs og emosjonar vert presentert. Studenten skal også bli kjend med det evolusjonsteoretiske grunnlaget for dyr og menneske sin adaptasjon/tilpassing til miljøet.

Kognitiv psykologi skal gje studenten ei generell innføring i teoriar om, perspektiv på, og metodar til å studere kognisjon. Studiet skal gje ein gjennomgang av sentrale funn og ein diskusjon av nokre viktige applikasjonar av kognitiv psykologi.

Utviklingspsykologi skal gje studenten ei vidare innføring i perspektiv, metodar og teoriar innan utviklingspsykologi. Det vert ein gjennomgang av sentrale teoriar og funn, samt ein diskusjon av viktige utfordringar i denne disiplinen.»

Vurdering:

Emnet fremstår som et rent psykologisk emne på bachelornivå. Emnets LUB-er virker å ha et hovedfokus på biologiske forklaringer spesielt rettet mot emosjoner og atferd. I forhold til et spesialpedagogisk studium på lavere nivå fremstår det som en tidlig spesialisering, som naturlig hører hjemme i psykologifaget, men hvor det kan diskuteres om emnet har en plass i en spesialpedagogisk grunnutdanning. LUB-er fremstår uten tvil som verdifulle for studenten som senere (MA-nivå?) vil fordype/spesialisere seg i retning psykososiale vansker og atferdsvansker.

Anbefaling:

Det kan vurderes om emnet utelukkende skal anbefales til som valg-emne/spesialisering for studenter som senere i studiet tenker en fordypning i psykososiale vansker.

3. semester:

SPED102 Observasjon, kartlegging og tiltak i spesialpedagogisk praksis (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Emne har som målsetjing å gje ei generell innføring i observasjon, kartlegging, vurdering og tiltak i tilknytning til barn med særskilde behov i barnehagen, medrekna korleis tiltakskjeda fungerer når ein har identifisert eit spesialpedagogisk behov. Fokusområde vil i all hovudsak vere retta mot områder som språkutvikling, leik og sosial kompetanse. Vidare er det ei målsetjing at studentane gjennom observasjonspraksis i barnehage skal få kjennskap til korleis observasjon, kartlegging, vurdering og tiltak blir nytta og gjennomført.

Emnet vil gje studentane ei grunnleggjande forståing av omgrep som inkludering, likeverd, tidlig innsats, normalitet og avvik, samt statistiske omgrep som validitet og reliabilitet. Dette er naudsynt for å kunne vurdere relevans og kvalitet i aktuelt kartleggingsmateriale og testar som vert nytta i spesialpedagogisk praksis, samt kunne observere, vurdere og drøfte etiske dilemma i tilknytning til bruk av ulikt kartleggingsmaterieil.

Vidare vil ei forståing av kartlegging, observasjon, vurdering og tiltak i eit individ- og systemperspektiv vere grunnleggjande å ha kjennskap til. I den samanhengen vil det bli sett fokus på korleis ein kan utforme heilskapelege observasjonar, vurderingar og tiltak for barn og unge med særskilde behov. Studentane skal gjennom emne også få kjennskap til korleis ein kan legge til rette for eit godt samarbeid med foreldre/føresette, samt aktuelle hjelpetenester.»

Vurdering:

Emnets LUB-er, som har hovedfokus på kartlegging, kartleggings-materieil og tekster overfor barn i barnehagealder, virker faglig relevant. Det er syns også å være en fornuftig progresjon å legge dette emnet til 2. året i studieløpet. Emnet vektlegger helt grunnleggjande begreper og metoder i spesialpedagogisk hjelp og arbeid, i tillegg til 50 timer praksis, noe som er en styrke for emnets samfunns- og arbeidslivsrelevans.

Anbefaling:

Ingen endring anbefales

PSYK207 Læring og atferdspsykologi (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Emnet skal gje studentane kunnskap om grunnleggjande metodar og prosedyrar innanfor åtferdspsykologi, eksperimentelle studiar frå grunnforskning, kunnskap om opphavet til kjende teoriar om læring, grunnleggjande omgrep og bruk av disse, moderne teoretiske og empiriske bidrag og nytta metodar og kunnskapar innan anvendt psykologi.»

Vurdering:

Emnets LUB-er viser et faglig og relevant innhold som passer godt inn i et spesialpedagogisk studium. Emnet gir et godt grunnlag for å forstå atferd og samhandling hos barn og unge, noe som er en styrke mtp samfunns- og arbeidslivsrelevans i emnet. Med forbehold at vurderingen skjer utelukkende ut fra emnets LUB-er, dvs. at student- og faglærerstemmen mangler i denne evalueringen, oppleves dette emnet faglige nivå som mer grunnleggende enn for eksempel PSYK114. Det aktualiserer om emnet eventuelt kan plasser i et tidligere semester, men vil selvsagt også avhenge av helheten rundt emne- og timeplanlegging. Emnet ser ut til å ha god variasjon i undervisningsformer.

Anbefaling:

I utgangspunktet anbefales ingen endring. Men ved endring i tilbud av emner i 2.semester, kan det vurderes om dette emnet har en naturlig plass i bachelorens første år.

4. semester:

SPED211 Lese- og skrivevanskar (5 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Emnet vil gje studentane kunnskap om og forståing for det språklige og kognitive grunnlaget for lesing og skriving. Vidare vil emnet gje studentane kunnskap om den generelle lese- og skriveutviklinga, kva som kjenneteiknar ulike former for lese- og skrivevanskar, kva for sekundærvanskar som ofte opptrer saman med desse vanskane og korleis ein kan arbeide med førebygging/iverksetjing av tiltak både på system og individnivå i barnehage og skule. Emnet har eit særleg fokus på lese- og skrivevanskar og opplæringsbehov hjå barn og unge.»

Vurdering:

Emnet, som har et omfang på 5 stp, har et innhold og LUB-er som er sentrale i spesialpedagogisk hjelp og arbeid. Ut fra LUB-er virker dette emnet til å kunne plasseres tidligere i BA-forløpet.

Anbefaling:

I utgangspunktet anbefales ingen endring, men det kan eventuelt vurderes om emnet skal plasseres tidligere i BA-forløpet.

6. semester:

SPED200 Profesjonstenking - lovverk og etikk i teori og praksis (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Målet med emnet er at det skal gje studentane føresetnader for å kunne reflektere kring yrkesrolla i eit profesjonsteoretisk perspektiv. Profesjonar og semi-profesjonar er yrker som utfører tenester, basert på teoretisk kunnskap, erverva gjennom en utdanning.

Ulike yrkesgrupper yter tenester til barn, unge og vaksne med ulike former for læringsutfordringar, både med tanke på kartlegging, diagnostisering, behandling, utforming av tiltak og evaluering av tiltak. Møte med barn og unge skal skje i høve til lover og retningslinjer som regulerer behandling og undervisning, følgjer prinsippa for evidensbasert praksis og skal halde ein høg yrkesetisk standard.

Studentane skal også få innsikt i dei ulike lovverka som regulerer feltet innafor utdanningssystemet og helsesektoren slik som Opplæringslova og Helselova, samt relevante styringsdokument. Gjennom emnet skal studentane få ytterlegare kjennskap til sentrale omgrep slik som spesialundervisning, tilpassa opplæring og inkludering. Dei skal og få innsikt i korleis individuelle opplæringsplanar (IOP) for elevar med rett til spesialundervisning kan bli utarbeida basert på forskningsbasert kunnskap. Gjennom emne skal studentane også få kjennskap til barn, unge og vaksne sine rettigheter knytt til individuell plan (IP).»

Vurdering:

Emnet med LUB-er plasserer seg i kjernen av det spesialpedagogiske fagfeltet. Lover, retningslinjer og veiledninger/styringsdokumenter, er helt avgjørende at spesialpedagogen har inngående kjennskap til, også etter opplæring på bachelornivå. Imidlertid er det et inntrykk hos denne leseren, at disse aspektene, som er tydelig kommunisert i hovedmål, i mindre grad er uttrykk i emnets LUB-er. Slik jeg ser det, bør det tydeliggjøres for studentene i denne delen av bachelor-utdanningen, betydningen og alvoret rundt spørsmål som handler om lover og rettigheter. Dette kan også være et bidrag til å styrke studentenes læringsutbytte i emnets praksisperiode.

Anbefaling:

Det kan vurderes om Læringsutbyttebeskrivelsene skal tydeliggjøre kunnskaper og ferdigheter som omhandler lov og rettighetsspørsmål. Det kan også vurderes om disse i noen grad bør spesifiseres fra det som gjelder alle, dvs. mer universelle tiltak/rettigheter til mer spesifikke og selektive tiltak. Det kan også vurderes om den spesialpedagogiske tiltakskjeden bør inn i kunnskapsdel av LUB-er.

Master

1. semester:

SPED311: Spesialpedagogisk grunnlagstenkning (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«I emne skal studentane tileigne seg forståing for korleis tenking inspirert av ulike pedagogisk-filosofiske og idéhistoriske retningar har utvikla seg og påverka spesialpedagogisk forskning og praksis i fortid og notid. I særleg grad utviklinga frå ein individorientert, naturvitskapeleg ståstad til ein meir eklektisk og fellesskapsorientert praksis. Det blir lagt vekt på at studentane sjølv skal ta stilling til og kritisk drøfte grunnleggande spesialpedagogiske spørsmål og utfordringar. Studentane si kritiske lesing av pedagogisk-filosofiske tekstar med relevans for det spesialpedagogiske fagområdet, deira aktive deltaking i seminar, samt deira sjølvstendige tekstproduksjon, utgjer ein vesentleg del av studiet sitt innhald.»

Vurdering:

Emnets målsetting og LUB-er virker relevante i et oppstarts-emne i masterdelen av utdanningen. Emnets vektlegging på skrivetrening/akademisk tekstproduksjon, som forberedelse til masteroppgave-arbeidet, virker fornuftig. LUB- er fremstår som noe generelle og det er derfor heller ikke enkelt å vurdere disse ut ifra et faglig spesialpedagogisk perspektiv.

Anbefaling:

Ingen endring anbefales

SPED313: Systemarbeid og kartlegging (15 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Emne skal førebu studentane til å utøve rolla som spesialpedagog med fokus på individ og systemarbeid.

Emne vil gi innsikt i og forståing for ulike teoriar og prosessar knytt til system- og individarbeid i barnehage og skule, samt kjennskap til kva som kjenneteiknar barn og unge med ulike funksjonsnedsettingar og læringsutfordringar. Emne vil og gi kunnskap om korleis ein kan forebygge på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Vidare vil studentane gjennom emne få kunnskap om og kompetanse i korleis ein kan kartlegge barn og unges utvikling og eventuelle vanskar med bruk av ulike kartleggingstilnærmingar. Gjennom tolking av resultat frå kartlegging skal studentane i arbeid med ulike case foreslå, utarbeide og evaluere ulike tiltak som tek vare på individet i fellesskapet.»

Vurdering:

Inngående kjennskap til systemteoretisk perspektiv og arbeid er sentralt i spesialpedagogikk. Emnets LUB-er der derfor relevante om enn meget generelle. Det har både fordeler og ulemper. På den ene siden gir generelle LUB-er frihet fra et år til et annet til å vektlegge ulike kartleggings- og testverktøy. På den andre siden er det et poeng at studentene gjennom LUB-ene kan identifisere konkrete kunnskaper og ferdigheter. Det kan være vanskelig å skille mellom læringsutbyttebeskrivelsene for kunnskaper og ferdigheter.

Anbefaling:

Det kan vurderes om en i noen grad skal presisere LUB-er under kunnskap. Det kan også vurderes å på en tydeligere måte skille LUB-er under kunnskaper og ferdigheter.

2. semester:

SPED314: Spesialpedagogisk rettleiing i teori og praksis (10 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Målet med emne er å gje studentane ei innføring i rettleiing med relevans for det spesialpedagogiske fagfeltet. Emne skal førebu studenten til å utøve rolla som spesialpedagogisk rettleiar på ein profesjonell og etisk måte. Gjennom praksis i opplæringssektoren eller andre aktuelle støttetjenester vil studenten få kjennskap til ulike dilemma knytt til det spesialpedagogiske fagfeltet. Denne kjennskapen skal munne ut i eit skriftleg arbeid, der ei sjølvvalt problemstilling vert drøfta i lys av litteratur og erfaringar frå praksis.»

Vurdering:

Emnets LUB-er er relevante og som kan bidra til å utvikle studentens kompetanse som spesialpedagogisk rådgiver i undervisningssektoren og i ulike støttetjenester. LUB-er under ferdigheter kan virke noe forsiktig med tanke på å utvikle studentens ferdigheter i å gjennomføre spesialpedagogiske rådgivningsprosesser. Dette henger også nært sammen med studentens praksisgjennomføring. Ellers er det vært å merke seg at konkurrerende tilbud ved UiO også medfører en testsertifisering.

Anbefaling:

I hovedsak anbefales ingen endringer, men det kan vurderes å understreke/styrke søkelys på ferdigheter i rådgivningsprosesser. Vurdere mulighet for testsertifisering.

SPED315: Education for gifted and talented children/Opplæring og undervisning for barn og elever med ekstraordinært læringspotensial (5 stp)

Hovedmål for dette emnet er:

«Objectives:

The aim of this course is to examine giftedness and gifted education from an international perspective, and in the Norwegian context.

Content:

This course will provide the students with knowledge and understanding about gifted education both internationally and in the Norwegian context. The aim in this course will give students knowledge about giftedness and common characteristics in gifted children. Facilitation for gifted children in education is an important topic in this course. As well as consequences and educational outcomes for gifted children. The course will primarily focus on education in schools.»

Vurdering:

Emnet med LUB-er er relevant og aktuelt inn i et spesialpedagogisk perspektiv. På den ene siden kan det nok hevdes at barn/elever med et høyt læringspotensial ikke fått den tilrettelegging de behøver i skole og opplæring, mens argumentene på den andre siden er at disse barna uansett behersker skole og opplæring. I norsk sammenheng virker gruppen og deres opplevelse av skole lite belyst. Uansett er det grunn til å etterspørre en tydeligere begrunnelse for at dette, til tross for å være det minst omfattende emnet i antall studiepoeng, er plassert som et av to spesialpedagogiske emner som tilbys 2.semester i masterløpet.

Anbefaling:

Ingen spesifikk anbefaling

Oppsummering og konklusjon

Vurderingen av bachelordel av studiet til spesialpedagogikk ved Universitetet i Bergen kan oppsummeres i to punkt. For det første virker enkeltemner med LUB til å være faglig relevante, om enn noen ganger generelle. For det andre bærer bachelordel preg av å være sammensatt av at man i noen grad ser ut til å ville nyttiggjøre seg av «å låne» emner fra andre studietilbud som ligger nær opp til og delvis overlapper med spesialpedagogikk. Det kan fungere, men gir også et grunnlag for å reflektere over om den faglige progresjonen fungerer godt nok. Det siste er vanskelig å uttale seg om uten at stemmen til faglærere og studenter inkluderes i vurderingen.

Masterdelen har en tydeligere spesialpedagogisk profil enn bachelordelen, med faglig relevante LUB-er. Forholdene som påpekes for bachelordel gir likevel grunn til å spørre om faglig sammenheng mellom BA og MA emnene er gode nok. Det er også verdt å merke seg at masteroppgaven ved UiB har et omfang på 60 stp, mens «konkurrenter» har et mindre omfang på masteroppgaven (UiO – 40 stp, UiA - 30 stp). Det er vanskelig ut fra studieplaner å se noen begrunnelse for dette valget. Dette betyr samtidig at det er et mindre tilbud i omfang av enkeltemner/stp i spesialpedagogikk på masternivå ved UiB enn ved andre tilsvarende tilbud ved andre UH-institusjoner. Dette kan virke noe uheldig når bachelordel oppleves «å låne» eller ha emner som ikke nødvendigvis har en spesialpedagogisk profil. Samlet sett betyr dette at en kanskje må vurdere å styrke en spesialpedagogisk tilnærming i emnene på bachelornivå. Det vil også kunne styrke sammenheng mellom studieplan BA og MA. Samtidig kan det også vurderes om masteroppgavens omfang bør reduseres til 40 studiepoeng. Det er ved tilsvarende studier ved andre institusjoner vurdert som godt nok til å utvikle studentenes kompetanse i profesjonsfaglig skriving og refleksjon. Studiepoeng som eventuelt frigjøres kan med tenkes benyttet på ulike måter. For det første kan en bygge videre på det som er ved å utvide omfanget på SPED313 og spesielt på SPED314. Det vil også kunne øke arbeidslivsrelevansen da det i de spesialpedagogiske tjenestene, er en etterspørsel etter fagpersoner med kompetanse i spesialpedagogisk rådgivning og kartlegging. For det andre kan det vurderes om en i masterdel skal tydeliggjøre i studiet spesifikke spesialpedagogiske emner som sosioemosjonelle/psykososiale vansker, spesifikke lærevansker og utviklingshemninger. Det første alternativet gir en fordypning i spesialpedagogisk rådgivning og kartlegging, mens det andre alternativet eventuelt gir en fordypning i spesifikke spesialpedagogiske tema.

Bergen 19.februar 2023

Per E. Garmannslund

Dosent Phd spesialpedagogikk